

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Nitrat vejetasyonu

Entansif bir nitrifikasyon pek çok çayır topraklarında ve çoğu ormallarda meydana gelmektedir. Yüksek nitrat kapsamını

Meryem ana dikenini (*Silybum marianum*)

Isırgan (*Urtica*)

Bodur mürver (*Sambus ebulus*)

asosiasyonları türleri göstermektedir.

Bu türler “**nitrat tanığı**” olarak ünlüdürler

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Jips vejetasyonu

Jips mutlak kireç sever bir florayı taşımaktadır.

Örnek türleri:

Kum parmakotu (*Potentilla arenaria*)

Zarif yapraklı keten (*Linum tenuifolium*)

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Tuzcul bitkiler vejetasyonu

Kurak bölgelerde geçirimsiz taban çukur arazide, seviyesi toprak yüzeyine çok yakın bulunan yaban suyu kapillar buharlaşma ile toprağın üst yüzeyine kadar yükselmektedir. Eğer bu taban suyu ana kayadan kaynaklanan veya çevreden gelen tuz nedeniyle tuz içermekteyse bu tuz toprağın üst yüzeyinde kristalize olmakta ve böylece bir tuzlu toprak teşekkül etmektedir.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Yüksek tuz kapsamlı topraklar, denizin etkisinde kaldıkları dercede, sahil bölgelerde de yer almaktadır. Böyle bir ortamın kapsadığı tuzcul bitkilere "litoral halofit"ler adı verilir.

Öte yandan özellikle nemli bölgelerde tuz getiren ana kaya üzerinde lokal olarak yüksek tuz kapsamlı topraklar bulunmaktadır. Böyle bir ortamın kapsadığı tuzcul bitkilere "kontinental halofit"ler adı verilir.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Normal gelişmeleri için NaCl, Na₂CO₃, MgSO₄, NaSO₄ tuzlara gereksinim olan ve yüksek konsantrasyonlarda tuz eriyiklerine dayanan bütün bitkiler, tuz bitkileri, tuzcul bitkiler (halofit) olarak adlanmaktadır.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Kimyasal faktörlerin birinci derecede bağlı olduğu ve ikincil faktörler grubunda olan toprak, sıcaklık, su ve besin maddelerinin depolanması ve bitkiye verilmesi gibi en önemli gelişme faktörlerinin taşıyıcısı ve aracısı durumundadır. Bu nedenle, toprak ve toprak tipleri çayır-mera bitkilerinin gelişmelerini sağlayan esas unsur olmakta ve onların var olmaları için gerekli ortamı oluşturmaktadır.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Orta Avrupa koşullarında meraların çeşitli toprak tiplerindeki verimleri şu şekildedir.

<u>Toprak tipi</u>	<u>Oransal mera verimi</u>
--------------------	----------------------------

Humuslu veya tınlı kumlu	100
--------------------------	-----

Kumlu-tınlı	105
-------------	-----

Ağır, killi-tınlı veya killi	107
------------------------------	-----

Tınlı	119
-------	-----

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Toprak tipinden dolayı çayır-meraların verimlerindeki oynamaların, tarla tarımına bakarak önemli derecede az olduğu bilinmektedir. En uygun çayır-mera toprakları, orta bünyeli topraklar yani kumlu-tınlı ile killi-tınlı arasında yer alan topraklardır.

Çayır-meraların verimini, toprak tipi ile yıllık yağışın miktarı ve dağılımı, toprağın homojenliği ve kültür durumu belirlemektedir. Vejetasyonu oluşturan bitkilerin her zaman gereksinimlerini karşılayacak suyun sağlaması, çayır-meralardan bol ürün alınmasının başlıca esasını oluşturmaktadır.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Sonuç olarak, çayır-mera toprağında yeterince su bulunduğu takdirde, toprak karakteri verim üzerinde çok az etki göstermektedir. Bununla beraber, düzenli sulama koşullarında, verimli ve besin maddeleri bakımından zengin topraklar, aşırı derecede asitli, kireç ve besin maddeleri bakımından fakir topraklardan daha verimli durumdadır. Ekstrem olarak alkali ve tuz kapsayan topraklardan yüksek verim alınmadığı gibi özellikle mutfak tuzu kapsayan topraklar vejetasyon düşmanı karakteri taşımaktadır.